

Salget er foregaaet, et tvungent Fæste eller en tvungen Forpagtning, altsaa paa 20 Aar. Men naar det ærede Medlem dernæst sagde, at han frygtede for at komme til en slig Bestemmelse, fordi det var et farligt Exempel at give med Hensyn til Forpagtninger paa kortere Tidsfrister, og det lod til, at denne Betragtning deelttes af Mange her i Salen, saa spørger jeg: hvilken Tanke har man da med den hele Foranstaltning, som her ligger for; thi naar man virkelig frygter for, at der engang i Tiden over det hele Jordbrug her skulde kunne reise sig Forpagtninger paa kortere Aaremaal, ja saa aabne vi jo Døren for denne Frygt paa viid Gald ved at indføre et Forhold, hvorved man bortfjerner Fæstet, der hidtil gav en Betryggelse imod slige Foranstaltninger og indføre Selveiendom, der giver fuld Frihed til slige Overenskomster, saasnart 20 Aar ere hengaaede. Nu vil der maaskee være dem, der svare: ja, men Brugerne ville virkelig ikke bortforpagte deres Jorder. Ja, det kan godt være, at de ikke ville gjøre det i den første Tid, men der vil komme den Tid, naar Selveiendom er tilstede over det Hele, hvor ogsaa Gaarde, der have en nogenlunde antagelig Størrelse, Gaarde, der ere større end Boelssteder, ville blive bortforpagtede. Derom kan der ikke være nogen Tvivl, det see vi allerede nu. Vi finde, at det er Tilfældet i Kjøbenhavns Amt, vi see det i de offentlige Tidender; ja, jeg seer idag i en offentlig Tidende, at en Bøndegaard med et Tiliggende af 108 Edr. Land i Nærheden af Horsens er bortforpagtet for 2000 Rd. Man skal altsaa ikke troe, at slige Forpagtninger ikke ogsaa kunne komme igang. Jeg vil kun gjøre opmærksom paa den Anomali, der ligger i den hele Betragtning, naar man med stor Iver vil drive paa Selveiendoms Fremme og bebrejder Jorddrotterne, at de ikke sælge, medens mange af dem — ja, jeg troer, at jeg uden at træde Sandheden for nær tør sige, at idetmindste flere af dem udtryffeligt ikke gjøre det, fordi de have Respect og Høiagtelse for den Tanke, der ligger til Grund for den Betragtning, det ærede Medlem udtalte. Men saa kommer man jo til den fuldstændig modsatte Slutning af det, man tilsigter, saa op-

naaer man slet ikke noget Gode, saa kommer man, idet man opstiller Raisonnementet over det Gode, Indførelsen af Selveiendom har, til samtidig dermed at anstille Betragtninger over det Uundværlige, der ligger i Fæstelovgivningens Bestemmelser. Nei, mine Herre! ville vi Selveiendom, saa maae vi ogsaa tage Consequenterne. I det Dieblit, vi tale om, at vi ville have Selveiendom, hvor vi i den Grad udtale os for, at Selveiendom er fornøden, at vi endog antage, at Almeenvellet kræver dets Indførelse, saa at vi kunne forvare at indlade os paa at forhandle om en Tvangsløv i saa Henseende, maae vi ogsaa kunne see dristigt hen til den Tid, der kommer, og ikke samtidig dermed udtale nogen Ungstellighed for, at der, som Følge af den Frihed, der da indtræder, kan fremkomme et Forhold, der vil være yderst farligt, nemlig Forpagtninger paa kort Tid. Enten maae vi ville det One eller det Andet; vi maae iforveien være paa det Nene med os selv om, hvad vi ville. Jeg skal imidlertid ikke være saa angstelig for at komme til en Forstaaelse om dette Punkt, men ganske vist paa Accord. Kunne de Herre bekvemme sig til fra en Dvotapart af en Trededeel at gaae ned til den af mig foreslaaede Femtedeel og Sjettedeel, som findes i Endringsforslaget under Nr. 11, saa skal jeg gjerne være med til at lade § 1 staae uforandret saaledes, som den staaer. Jeg skal for min Part ikke være bange derfor; men noget Andet er det, om Loven saa vil kunne fremmes, hvorledes Regjeringen vil stille sig til den. Naar vi imidlertid staae paa det Punkt, at det er en Overenskomstsløv, saa skal jeg være meget villig til at række mig saa langt som muligt; den ene Villighed skal jeg indrømme ligeoverfor den anden; men hvis man skal gaae ind paa at give en Erstatning, som er en meget betydelig Dvotapart af Salgssummen, og saa oventiljebot skal beholde Fæstetvungen bestaaende, da vil dette føre til en Underlighed, som, naar jeg her vil udtale den paa en kras Maade, omtrent vil lyde saaledes: Fæsteforholdet er en Servitut, der hviler paa Jordegodset; denne Servitut erkendes for at være skadelig, altsaa ville vi see at staffe den bort; vi paalægge den Paagjældende, der er Besidder af en Eiendom, paa hvilken denne